

hlas a návrhovatel musí si tedy podmínky dát soudcem schválit; tím pak pomine nutnost upravovat je teprve během prodeje.

M. Zadina.

D E N Í K.

Kritika rozhodnutí nejvyššího soudu objevuje se nyní častěji než dříve v odborných časopisech. Lze jistě jen vítati tento zjev, který — bude-li kritika prováděna věcně a střízlivě přijímána — může vésti jen k pozdvižení úrovně naší judikatury. Upozorňujeme tu proto na článek prof. Miroslava Boháčka »Nový názor nejvyššího soudu na otázku právní ochrany pachtýře proti třetím osobám«, uveřejněný v časopise Učené společnosti Šafaříkovy, »Bratislava« (roč. IV., č. 2—3), širším právnickým kruhům méně známém. Autor zabývá se tam rozbořem rozhodnutí Vážný civ. 9076, které, měnic dosavadní praxi nejv. soudu, přiznalo pachtýři petitorní žalobu proti třetímu rušiteli. Cit. rozhodnutí opírá tuto žalobu jednak o právní postavení pachtýřovo, plynoucí ze smlouvy pachtovní, jednak o předpisy 30 hl. obč. zák., z nichž prý zejména § 1323 stanoví povinnost každého rušitele k navrácení v předešlý stav, aniž by se vyhledávalo jeho zavinění (!). Autor polemizuje podrobně s jednotlivými články argumentace nejv. soudu a v závěru své stati praví doslovně: »Avšak nejsou to ani tak konečné neudržitelné výsledky, k nimž n. s. zde dospívá, co na zkoumaném rozhodnutí každého právníka musí nejvíce zarážeti: daleko více skličujícím dojmem působí tu neujasněnost pojmů, jimiž se tu operuje... a kterou marně snaží se n. s. ukryti pod předstíranou lhostejností k »otázkám doktrinárním«. Bojíme se, aby to nebyl ve skutečnosti úpadek právní kultury, který by mohl vážně ohroziti pověst našeho nejvyššího soudu.« — Skutečně pisatelovy rozboř postihují ne jeden příklad právníckého uvažování nejvyššího soudu, který tyto obavy plně opravňuje.

Přípustnost dovolání proti rozhodnutí o přiznání uveřejnění rozsudku podle zákona proti nekalé soutěži. O této otázce jednájí dva články časopisu »Soutěž a tvorba«, ročník III/5—6 od Drábka a Gellnera. Východiskem k této sporné otázce jest poukaz na § 40 i 18, kteréžto oba §§ upravují uveřejnění rozsudku; § 18 v civilně-právní části zákona, § 40 v části trestně-právní. § 40 vylučuje po odvolání další opravný prostředek; z toho vyvozuje Skála »Nekalá soutěž« str. 269 také nepřipustnost dovolání pro řízení civilně-právní.

Drábek zdůrazňuje naproti tomu podstatnou rozdílnost odvolání civilně-právního a trestně-právního a uvádí jako důvod nejvíce rozhodující podobnost uveřejnění rozsudku s uveřejněním odvolání zlehčování podle § 10, takže, ježto přípustnost dovolání v tomto případě jest nesporná, vznikl by zřejmý rozpor.

Gellner vychází z právní povahy rozhodnutí o přiznání uveřejnění rozsudku. Podle něho jedná se v rozsudku civilním i trestním o soukromoprávní nárok na odčinění; uveřejnění rozsudku jest vždy trestem. Procesně nemusí býti uplatňováno v žalobě, ježto i zvítězivší žalovaný má nárok na uveřejnění. V každém případě však tvoří rozhodnutí o uveřejnění součást rozsudku. Z toho dovozuje Gellner nutnost odůvodnění příslušné části rozhodnutí a zmatečnost rozhodnutí, chybí-li odůvodnění (§ 417 a § 477 č. 9 c. ř. s.). Odůvodnění jest tím více žádoucí, ježto zákon o nekalé soutěži uveřejnění imperativně předpisuje na rozdíl od jiných zákonů (zákon o ochraně známek, patentní a autorský zákon). Právo na uveřejnění budiž přiznáno obzvláště žalovanému jen tehdy, jeví-li se nutným takovéto morální zadosťučinění a zpravení veřejnosti o rozsudku za daných okolností jest vhodným. Konečně zabývá se Gellner ještě důvody dovolání, kteréž mohou přijíti v úvahu proti rozhodnutí o uveřejnění rozsudku.

Povinnost svědecká. Liknavé vykonávání povinnosti svědecké stává se u nás stále větší měrou překážkou rychlého výkonu soudnictví. Je nesporně jednou z vedlejších příčin neblahého dnešního stavu justice civilní i trestní. Kdyby byla vedena přesná statistika třeba u jediného soudu, kolik svědků nevyhoví na první výzvu své povinnosti, žasli bychom asi, jak liknavě občanstvo tuto povinnost plní právě v době, kdy slýcháme z jeho řad tolik stesků na špatný stav soudnictví. Příčina se hledá ovšem všude jinde, než v občanstvu samém. Každý pokládá nepatrné soukromé záležitosti za podstatný důvod omluvný, aby svědecké povinnosti nemusil dostáti. Máme za to, že na tomto stavu nejsou úplně bez viny soudcové sami. Zákon dává totiž do rukou soudci velmi účinné prostředky, jak vymáhati řádné plnění povinnosti svědecké. Bohužel stala se tato ustanovení v poslední době téměř obsoletními. Důvody se nemůžeme podrobně zabývat. Jde jen o průvodní zjev všeobecného úpadku soudnictví a jeho autority. Soudcové tu zapomínají, že zákon nesvěřuje zpravidla užívání donucovacích prostředků jejich volné úvaze, ale že jejich užití za určitých podmínek obligatorně předepisuje (sr. na př. § 333 c. ř. s. a § 159 tr. ř. dříve rak.). Soudce má tu plniti výchovný úkol, aby liknavému svědku bylo připomenuto, že nelze proje-